

**A Szlovák filmművészet hete és az Országos Szlovák Önkormányzat XVIII. Szlovák
Filmszemináriuma a Grand Caféban**
(Szeged, Deák Ferenc u. 18.)

2010. november 8. hétfő

A filmhét megnyitója

17.00 Könnyű szellő (Lahký vánok, SK, dokumentumfilm, r.: Sahraa Karimi, 2009, 52’)

Az emigráció témája, arról a vágyról, hogy a sajátunknál egy jobb „kikötőben” teljes értékű életet éljünk, ez az afgán rendező poétikus filmjének témája. Sahraa Karimi hosszú utat tett meg a saját szabadságához vezető úton, erről a tapasztalatról írt forgatókönyvet, és saját maga játszotta el a főszerepet. Biztos nem volt könnyű és szellő, mely elkísérte őt ezen az úton, a költőiség volt vele, melyre a legnehezebb időkben is lehet támaszkodni. Egy történet a keresésről, esetében pedig valószínű a rátalálásról is, hiszen sikerült álmát a valóságba helyezni és teljes egészében élni.

19.00

Rókácskák (SK/CZ/IRL, játékfilm, r.: Mira Fornay, 2009, 83’)

Két lánytestvér drámai története, mely a mai Dublinban játszódik. Az au pair Alžbeta kétségbeesetten szeretne új otthont kialakítani magának Írországból, nővére, Tina pedig mindenáron szeretne neki segíteni és megvédeni őt. Alžbeta viszont nővére segítségét kategorikusan elutasítja és úgy tűnik, hogy Tina idilikus házasságára féltékeny. A „Rókácskák“ az irigység, féltékenység, árulás és függőség filmje, de főképp a kölcsönös nővéri szeretet és megbocsájtás alkotása. A fiatal szlovák rendező első nagyjátékfilmje az utóbbi évek legsikeresebb szlovák játékfilmje lett a nemzetközi palettán. A nemzetközi fesztiválok sorában jelentős sikereit a 66. Velencei Filmfesztiválon kezdte az alkotás. Azóta minden kontinens jelentős fesztiválján szerepelt a film.

November 9. kedd

Jaroslav Vojtech dokumentarista alkotásaiból

A Pozsonyi Zeneművészeti Főiskola Film- és Televízió Tanszékén végzett (1994 -1999) dokumentumfilm rendezői szakon, Dušan Hanák professzornál.

Dokumentumfilmjeit számos hazai és nemzetközi díjjal ismerték el.

17.00

A körön kívül (*Z kola von*)

Szlovák dokumentumfilm, 2010, 30’, rendezte: Jaroslav Vojtech

A film főszereplője egy Jožo/Fero nevű roma ember, akit függősége mindenétől megfoszt, és családjával együtt a társadalom perifériájára szorít.

A nehéz sorssal megbélyegzett ember örök gyerek marad, legjobb barátja Nemo nevű kutyája. Mindezek ellenére Fero mentálisan a család többi tagja fölé emelkedik, és arra törekszik, hogy visszatérjen a normális életbe.

17.30

Határ (*Hranica*)

szlovák dokumentumfilm, 2009, 72', rendezte: Jaroslav Vojtech

1946. augusztus 30-án éjjel Európa keleti határán a Szelmence nevű falut két részre osztotta a Vörös Hadsereg. Az egyik része Nagyszelmenc Szlovákiában (akkori Csehszlovákia) maradt, a másik fele, Kisszelmenc Ukrajnába került (akkori Szovjetunió). Az értelmetlenül kijelölt határ a legendás berlini falra emlékeztet, tulajdonokat, temetőket és családokat választ el egymástól még napjainkban is. A dokumentumfilm a települések lakóinak keserves tapasztalatait mutatja be, akik az EU legörzöttebb határának megnyitásáról álmodnak.

„Nem akartam a „Határ” történetét különböző képekkel, kitalált helyzetekkel rekonstruálni. Nagyon művinek tűnt volna, és én az autentikus helyzetekre épülő filmeket kedvelem, olyan történeteket, amelyek tele vannak élettel, emberi értékekkel. Úgy gondolom, ez a fajta megközelítés nehezebb, viszont mindig is kihívás volt számomra az olyan hiteles pillanatok megragadása, melyek az embert mélyen megérintik, és olyan érzése van, mintha a mesélőkkel együtt ő is átélné az adott szituációt. Sikerült olyan embereket-szereplőket találnom, akiknek életét valóban mélyen befolyásolta a művileg létrehozott határ. (-) Hiszek abban, hogy minél intimebb, szubjektívebb az én saját elképzelésem a filmről, annál egyetemesebb, nyitottabb vagyok a külvilág felé.” J. V.

A filmet Oscar-díjra jelölte a Szlovák Film- és Televíziós Akadémia a nem angolul beszélő dokumentumfilmek kategóriájában.

2009-ben elnyerte a Közép- és Kelet-Európa legjobb dokumentumfilmje címet, és nyugati fesztiválokon is sikerrel szerepel.

A film weboldala: www.hranica.sk, www.border.sk

19.00

Bratislavafilm (*Bratislavafim*)

szlovák játékfilm, 2009, 78', rendezte: Jakub Króner

A szerző szerint a film Pozsony másik oldalát, mégpedig a nagyváros kifordított arcát szeretné felfedni. Történetek mozaikja játszódik egyetlen nap leforgása alatt. A főszereplők közt egy feldúlt családból származó fiatal dealert, egy házassági válságban vergődő taxist és egy ingerlékeny maffiózót találunk, akinek a barátnőjét kellemetlen meglepetések érik. Rajtuk kívül a cselekménybe sok más szereplő is bekapcsolódik, melyek a mai Pozsony koloritját tarkítják.

November 10. szerda

16.00

Egy hónap bennünk (*Mesiach v nás*)

szlovák-francia dokumentumfilm, 2009, 75', rendezte: Diana Fabiánová

Az „Egy hónap bennünk” című film a menstruáció szélesebb társadalmi-történelmi összefüggéseit kutatja. Diana Fábianová rendezőnek annak eredet nyomába, hogyan érzékelik és értelmezik a menstruációt a férfiak és a nők, és mindez hogyan befolyásolta a nyugati kultúrát. A dokumentumfilm előítélet nélkül, enyhe iróniával és humorral konstatálja, hogy minden emberi lényel egy új természet születik, s hogy a női ciklus újjászületése egy különösen értékes energiaforrás az egész emberi társadalom számára.

17.30

A férjem női (*Ženy môjho muža*)

Szlovák-cseh-magyar játékfilm, 2009, 85', rendezte: Ivan Vojnár

A film vallomás egy közép-európai metropoliszról, melyből a felgyorsult életstílus miatt kivesszik az emberiséget, és ahonnan eltűnni látszanak a „humán értékek”, de szól a szeretet és a szerelem kereséséről is. Az alaptörténeten túl – mely egy médiasztár házaspár széteső napjait mutatja be – minden szereplőnek megvan a saját sorsa, története, melyek összefonódnak, és a film végére találkoznak.

A filmben Bandor Éva magyar színésznő egy hospice szolgálatot teljesítő nőt alakít, aki beleszeret egy súlyosan beteg művészbbe.

November 11. csütörtök

A Filmszeminárium megnyitása

17.00

Juraj Jakubisko portréja (*Portrét Juraja Jakubiska*)

Szlovák-cseh dokumentumfilm, Martin Šulík 25 a hatvanból vagy a csehszlovák Újhullám sorozatából, 2010, 20', rendezte: Martin Šulík

Büfé

A szlovák filmesek köszöntése, a Báthory film bevezetése

19.00

Báthory

Szlovák-cseh-angol-magyar játékfilm, 2008, 138', rendezte: Juraj Jakubisko

Ebben a filmben Jakubisko, a szlovák filmművészet egyik legjelentősebb mestere keresztmetszetet nyújt a történelem egyik legvitatottabb személyiségéről, Báthory Erzsébetről, aki a történelmi emlékezetben elsősorban egy horror gúnynev alatt maradt meg, úgy mint „a csejtei véres grófnő”. Jakubisko felfogása szerint a film megpróbál szembeszállni ezzel a rosszlelkű mítosszal. A történelem állítólag legnagyobb gyilkosát nagy, humánus hősnek, olyan grófnőnek ábrázolja az alkotás, aki példaértékűen gondoskodott alattvalóiról.

November 12. péntek

9.30 A Pozsonyi Filmművészeti Egyetem hallgatóinak alkotásaiból

Kísérleti és rövidfilmek

10.30 Köszönöm, jól (*Ďakujem, dobre*)

Szlovák, 2009, 40', rendezte: Mátyás Prikler

A film intim betekintést enged egy család életébe, amelyről visszatükröződik az emberi viszonyok leépülése a gazdasági válság hátterében. A szlovákiai magyar Prikler Mátyás vizsgafilmjeként született, de forgatókönyvíróként Martin Leščák is jegyzi. A film főbb szereplői között több neves szlovákiai magyar színészt is találunk.

Premierjét a Pozsonyi Filmfesztiválon rendezték, nemzetközi bemutatója Cannes-ban volt. Az Early Melons elnevezésű nemzetközi diákfilmfesztiválon elnyerte a legjobb játékfilm díját, valamint a szlovák filmkritikusok elismerését a legjobb rövid- és diákfilm kategóriában.

11.15

X=X+1 (*X=X+1*)

szlovák, 2009, 15', rendezte: Juraj Krasnohorský

„Az az ötletem támadt, mi lenne, ha hazamennék, és 20 másodperc múlva ugyanebbe a lakásba bejönne valaki, aki úgy viselkedne, mintha otthon lenne, és nem reagálna a felszólításokra, hogy távozzon,” – vallott a rendező a filmjéről, melyről az Art-film Fesztiválon egy amerikai producer úgy vélekedett, hogy ez az utóbbi idők általa látott egyik legjobb filmje.

11.45

Ételhordó (*Obedár*)

USA, 2010, 35', rendezte: Ľubomir Mihalko Kocka

A film főhőse Jozef, akinek az életét a mindennapi rutin tölti ki. Ružena, a felesége minden nap ételt rak az ételhordóba, tiszta inget készít neki, és elkíséri a munkába, ugyanúgy, ahogy azt már évek óta teszi. Amikor Ružena agyvérzést kap, ez a megszokott rendszer egyszerre összeomlik. Jozefnek először életében kell magát és beteg feleségét ellátnia, és semmi sem lesz ugyanolyan, mint azelőtt. *Ľubomir Mihalko Kocka* gyerekkora óta az USA-ban él. Az Ételhordó című alkotásáért a 15 percnél hosszabb filmek kategóriájában egy nemzetközi diákversenyen a legjobb filmnek járó díjat nyerte Palm Springsben, és megkapta a diák Oscar Díjat is.

(ebéd)

Egy kis zenét és költészetet

14.30

Kövek (*Kamene*)

szlovák animációs film, 2010, 26', rendezte: Katarína Kerekesová,

A Kövek című animációs, zenés film egy kőbányában játszódik, ahol 10 férfi dolgozik. Mindennapi, monoton ritmusukat a főnök feleségének érkezése töri meg, aki a hűvös közegbe érzelmeket hoz, és aki nagyon szeretne családot és gyerekeket. Az események hatására hamarosan minden megváltozik... A nő lassan megérti, hogy a kőbánya mennyire embertelen, és rájön arra is, hogy az ember, akit szeret, gondolkodás nélkül küld halálba másokat.

15.00

Ilja

szlovák dokumentumfilm, 2010, 30', rendezte: Ivan Ostrochovský,

A film Ilja Zeljenka portréja, aki a 20. századi szlovák zenei élet fontos szereplője. A félórás film két évvel Zeljenka halála után készült, mely életének utolsó szakaszát kíséri figyelemmel, melyet halálos betegsége árnyékol be. Ilja Zeljenka szimfóniákat, operákat, hangszerszólókat, de filmzenéket is szerzett. Štefan Uhor szerzője volt, együtt dolgozott Eduard Grenčerrel, Martin Slivkával, több mint száz film zenéjéért felelős.

16.00

Dušan Hanák portréja

Szlovák-cseh dokumentumfilm, Martin Šulík 25 a hatvanból vagy a csehszlovák Újhullám c. sorozatából, 2010, 20', rendezte: Martin Šulík

17.00

A régi világ képei (Obrazy starého sveta)

szlovák dokumentumfilm, 1972, 64', rendezte: r.: Dušan Hanák

Költői szépségű, filozofikus meditáció az emberi élet „öszéről”, melyet a híres fényképész, Martin Martinček öt fotográfiai ciklusa ihletett. Öreg emberekről szól, akik látszólag az emberi társadalom peremén nyomorognak, tengődnek. A 15 évig trezorban tárolt film külföldi és szlovákiai fesztiválokon végül csaknem 30 díjat kapott.

19.30

Legenda a repülő Cypriánról (Legenda o lietajúcom Cypriánovi)

szlovák-lengyel játékfilm, 2010, 108', rendezte: Mariana Čengel-Solčanská

Egy régi legenda szerint valahol a hegyek rejtekében, valamikor régen élt a kolostorban az ezer tudományok és mesterségek szakértője, az orvos és gyógyfüves, titokzatos barát, Cyprián. Azt beszélik az emberek, hogy alkotott magának egy repülő-gépet, és egy napon Istenhez repült rajta. Lehetséges, hogy ez igaz legenda.

A mágikus hely, a Vöröskő története a film. A 18. század elején remeték éltek ott megszokott, csendes életüket, és nem veszik észre, hogy a körülöttük lévő világ megváltozik. Egy nap a kolostor kapuja előtt egy félig halott férfit találnak, meggyógyítják, és ő úgy dönt, velük marad. A Cyprián nevet adják neki...

november 13. szombat

Marek Šulík dokumentumfilmjeiből

9.30

Cigaretta és dalok (*Cigarety a pesničky*)

szlovák dokumentumfilm, 2010, 50', rendezte: Marek Šulík

Jana Belišová már régóta foglalkozik a kelet-szlovákiai romatelepek cigány zenéjének feltérképezésével. Ez a film nemcsak a zenéről és a kölcsönös befolyásolásról, hanem a toleranciáról, kreativitásról, szeretetről és arról a világról is szól, melyben élünk. A dokumentumfilm egy megismételhetetlen egyhetes találkozót rögzít, melyen az amatőr roma énekesek és a klasszikus értelemben vett professzionális zenészek vettek részt 2009. augusztusában a szlovákiai Veľký Slavkov településen. A helyi evangélikus templomban egy cd-t vettek fel.

Nemzetiségi témájú filmek

10.45

Ján Lenhart története (*Príbeh o Jánovi Lenhartovi*)

szerb dokumentumfilm, 2009, 65', rendezte: Marko Cvejič

Lenhart Vladimír a fiatal avantgárd zenész világ körüli útjáról tér vissza szülőfalujába. Különleges feladatot tűzött ki célul, nagyapja művészeti gyökereit keresi, Lenhart Ján ugyanis az egyik leghíresebb vajdasági szlovák népdalénekes volt. A kutatások során felfedezi nagyapja egyedülálló élettörténetét, a szlovák népdal népszerűsítésének korszakát. A film kulcsfontosságú dalai a vajdasági szlovákok nehéz életét és szokásait mesélik el.

12.00

Nagylakon át....(*Cez Nadlak je..*)

magyar, dokumentumfilm, 2008, 26', rendezte: Bencsik János

Az észak Romániában fekvő Nagylak nevű kisvárost szlovák ajkú lakosok lakják, identitásukat 300 éve őrzik, azóta, hogy a szlovákok letelepedtek az Alföldön. A szlovákok többsége Tótkomlósról érkezett Nagylakra 205 évvel ezelőtt. Az ott élő szlovákok mindig büszkéek voltak a nyelvükre, kultúrájukra, identitásukra.

A 21. században van-e esélyük mindezt megőrizni, amikor egyre több fiatal megy külföldre a megélhetés érdekében?

12.30

Vendégek – Hauerland (*Hostia – Hauerland*)

szlovák, dokumentumfilm, 2009, 60', rendezte: Vladimír Štric

A közép Szlovákia területén élő szlovákok és németek 800 éves közös útját térképezi fel a film, annak a területnek a történetét, melyet Hauerlandnak hívnak. A németek három generációjának vallomásaival, egyedülálló fotó és film archívum felhasználásával tárja fel az

*A Szlovák filmművészet hete és az Országos Szlovák Önkormányzat XVIII. Szlovák
Filmszemináriuma a Grand Cafében*

alkotás az ismeretlen drámai történeteket, melyek a jelenben végződnek. Egy ismeretlen univerzum képe tárul a nézők elé, a kárpáti németeké.

(ebéd)

Szakmai előadások:

Prof. Ondrej Šulaj – rektor, Pozsonyi Filmművészeti Egyetem

Mgr. Art Peter Dubecký – főigazgató. Szlovák Filmintézet

Prof. Peter Michalovič – esztéta

Szervezők: Országos Szlovák Önkormányzat, Vertigo Szlovák Színház, Szlovák Filmintézet
Pozsony, Grand Café művészmozi, Szegedi Szlovákok Egyesülete, Szegedi Szlovák
Önkormányzat

Támogatók: Határon-túli Szlovákok Hivatala – Pozsony, Magyarországi Nemzeti és Etnikai
Kisebbségekért Közalapítvány, Szegedi Szlovák Önkormányzat

A programváltoztatás jogát fenntartjuk!   A vetítésekre a belépés díjtalan!